

Posudek bakalářské práce

„*Virtù*“ a „*fortuna*“ v italské literatuře 16. století,

kterou předložila Polina Tarasova.

Ústav románských studií FFUK, květen 2017

Tématem bakalářské práce Poliny Tarasové je rozbor termínů *virtù* a *fortuna*, zásadních pro literaturu 16. století na území Itálie. Autorka tyto koncepty rozebírá na základě tří slavných textů – *Vladaře* Niccola Macchiavelliho, *Dvořana* Baldassara Castigliona a *Života* Benvenuta Celliniho. Přestože se zmíněné texty v mnohém odlišují (zobrazení konkrétní, i když upravené reality proti absolutnímu, teoretickému zpracování), společným prvkem je zde zobrazení silného člověka stojícího ve „středu“ světa, který již do jisté míry ovlivňuje svůj osud sám a necítí se pouze podřízený středověkému konceptu nevyzpytatelné a kruté fortuny. Tento vpravdě renesanční antropocentrismus lze, jak autorka ve své práci prokázala, vysledovat právě při analýze zmíněných termínů ve všech třech dílech a jejich komparaci.

Autorka postupuje systematicky – u každého ze tří autorů představí jeho biografii i dílo, velký prostor je také věnován historickému kontextu vybraných děl či jejich autorů. Přestože jsou historické pasáže (Přelom století: Machiavelli a jeho doba, Baldassare Castiglione a jeho doba, Cinquecento: Benvenuto Cellini a jeho doba) zpracovány pečlivě a do značné šíře, považuji za hlavní přínos autorčina zkoumání práci s primární literaturou – dohledání termínů na konkrétních místech a jejich rozbor. Přestože téma zajisté nebylo zcela vyčerpáno a některé motivy by bylo možné zkoumat do větší hloubky, autorka četla vybrané texty pečlivě a dochází k platným a vypovídajícím závěrům.

Za přínosné považuji kromě konkrétních analýz také pasáže, kde je rozebrána etymologie termínu *virtù* (a *fortuna*) a jeho vývoj v různých dějinných obdobích. Obzvláště zajímavý a zajisté původní je rozbor českých překladů tohoto termínu, který dokazuje jeho sémantickou šíři, která překlady do jisté míry komplikuje, a ty pak ne vždy zcela odpovídají originálu. Autorka využila všech dostupných překladů do češtiny.

Paradigma *virtù-fortuna* bývá často traktováno v odborných textech zabývajících se *Vladařem* Niccolò Machiavelliho a je tedy velice zajímavé nastínit srovnání s dalšími texty ze stejného literárního období. Autorka si je dobře vědomá rozdílnosti zkoumaných textů, a na tomto základě také vysvětluje sémantické posuny či odlišnosti zmíněných termínů v jednotlivých dílech. Velmi zajímavý je posun termínu *virtù* v případě *Benvenuta Celliniho*, kde se do středu zájmu dostává také umělecký talent či nadání a termín tak získává další význam – pojem *virtù* se zde objevuje jako označení pro talent umělecké povahy nebo estetické krásy obecně. Autorka nejen že v případě každého díla analyzuje na příkladech nalezené pojmy, ale vhodně je dává do souvislostí s ostatními díly.

Oceňuji především výběr značně nelehkého a komplexního tématu bakalářské práce a kvalitní čtení primárních textů, ve kterých se autorka neztratila, ale po analýze jednotlivých výskytů dokázala vše logicky resumovat a dojít k přesvědčivým výsledkům.

Práci hodnotím známkou výborně.

Praha, 30. 5. 2017

Mgr. Magdalena Žáčková